

Sygn. akt II KO 96/21

POSTANOWIENIE

Dnia 23 lutego 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący)

SSN Barbara Skoczowska

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek (sprawozdawca)

w sprawie **T. M. S.**

(ur. 13 sierpnia 1978 r., syna Z. i L.),

oskarżonego o czyn z art. 258 § 1 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 23 lutego 2022 r.,

z urzędu, potrzeby zastosowania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania,

na podstawie art. 545 § 1 k.p.k. w zw. z art. 538 § 2 k.p.k. w zw. z art. 249 § 1 k.p.k. i art. 258 § 2 k.p.k. w zw. z art. 127b k.p.k.

p o s t a n o w i ł

zastosować wobec T. M. S. środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania na okres 3 (trzech) miesięcy, tj. do dnia 24 maja 2022 r., godz. 12:00.

UZASADNIENIE

Na posiedzeniu w dniu 23 lutego 2021 r. Sąd Najwyższy, w sprawie o sygn. akt II KO 96/21, na skutek sygnalizacji wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej przez obrońcę T. M. S. i M. L. S. , w oparciu o art. 542 § 3 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. wznowił z urzędu wobec nich postępowanie karne zakończone prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 20 lipca 2020 r., sygn. akt II AKa (...), utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w W. z dnia 13 lipca 2018 r., sygn. akt XVIII K (...), a ponadto, na podstawie art. 542 § 3 k.p.k. w

zw. z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 545 § 1 k.p.k. w zw. z art. 435 k.p.k. także wobec pozostałych skazanych objętych ww. wyrokami, czyli: R. S., M. M. i D. D., a następnie uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 20 lipca 2020 r., sygn. akt II AKa (...), wobec wszystkich skazanych i przekazał sprawę Sądowi Apelacyjnemu w (...) do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. Powyższa sytuacja determinuje konieczność rozważenia z urzędu potrzeby stosowania wobec T. M. S. środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania. Zgodnie z odpowiednio stosowanym w postępowaniu wznowieniowym art. 538 § 1 i 2 k.p.k., z chwilą uchylenia wyroku w tym postępowaniu wykonanie kary ustaje, jednakże Sąd Najwyższy może zastosować środek zapobiegawczy.

W stosunku do T. M. S. w obrocie prawnym pozostaje nieprawomocny wyrok skazujący, którym został on uznany za winnego czynu z art. 258 § 1 k.k.; czynu z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.; czynu z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., za które ostatecznie wymierzono mu karę łączną 4 lat pozbawienia wolności i karę łączną grzywny w wymiarze 150 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100 zł. Jak wynika z aktualnych informacji uzyskanych z systemu NOE.SAD, termin zakończenia wykonywania tej kary to 6 stycznia 2024 r.

W stosunku do T. M. S. spełnione są przesłanki zastosowania tymczasowego aresztowania, zarówno przesłanka ogólna z art. 249 § 1 k.p.k., jak również przesłanka szczególna z art. 258 § 2 k.p.k. Podstawa faktyczna w postaci dużego prawdopodobieństwa sprawstwa nie budzi wątpliwości i wynika z faktu wydania przez Sąd I instancji wyroku skazującego. W orzecnictwie przede wszystkim sądów powszechnych trafnie wskazuje się, że skazanie oskarżonego nieprawomocnym wyrokiem uzasadnia wystarczająco duże prawdopodobieństwo, że popełnił on zarzucane mu przestępstwo i zwalnia od dalszego uzasadniania tego przekonania (zob. m.in. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 27 lipca 2005 r., II AKz 288/05, KZS 2005, z. 7-8, poz. 87; postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 3 czerwca 2009 r., II AKz 362/09).

Zastosowanie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania spełnia również wymagany cel procesowy w postaci konieczności

zabezpieczenia prawidłowego toku procesu. Celowość zastosowania tymczasowego aresztowania wynika ze spełnienia przesłanki szczególnej w postaci tzw. zagrożenia surową karą z art. 258 § 2 k.p.k. Zgodnie z tym przepisem, potrzeba zastosowania tymczasowego aresztowania może aktualizować się w związku z wymierzeniem oskarżonemu przez Sąd I instancji kary pozbawienia wolności w wymiarze nie niższym niż 3 lata. W przypadku T. M. S. jest to kara 4 lat pozbawienia wolności. Z niekwestionowanych stanowisk orzeczniczych wynika, że zagrożenie surową karą może rodzić obawę, że oskarżony będzie utrudniał lub uniemożliwiał prawidłowy tok postępowania (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 2021 r., I KZ 13/21; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 września 2021 r., V KZ 47/21). Uwzględniając wymiar kary nieprawomocnie orzeczonej, istnieje realna obawa, że T. M. S. może utrudniać prowadzenie postępowania odwoławczego. Wymaga przy tym podkreślenia, że skazanie na karę nie niższą niż 3 lata pozbawienia wolności, zgodnie z art. 258 § 2 k.p.k. stanowi samodzielną przesłankę stosowania tymczasowego aresztowania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 sierpnia 2020 r., III KZ 46/20).

Mając na względzie fakt dotychczasowego odbywania kary pozbawienia wolności przez oskarżonego, a także brak wykazania powstania nowych okoliczności mogących rzutować na zaistnienie którejkolwiek z negatywnych przesłanek stosowania tymczasowego aresztowania, trzeba stwierdzić, że żadna z nich nie występuje. Dlatego też na przeszkodzie zastosowaniu tymczasowego aresztowania wobec T. M. S. nie stoją okoliczności wskazane w art. 259 § 1-3 k.p.k.

Jednocześnie w aktualnej sytuacji procesowej, wyrażającej się przede wszystkim w orzeczeniu wobec oskarżonego obiektywnie surowej kary pozbawienia wolności, jedynie najsurowszy, izolacyjny środek zapobiegawczy może zabezpieczyć prawidłowy tok postępowania w rozumieniu art. 257 k.p.k. Trzeba w tym miejscu podkreślić, że wyłącznie formalne względy natury procesowej doprowadziły do uchylecia wyroku Sądu odwoławczego. Tym samym podstawą orzeczenia kasatoryjnego nie były żadne powody dotyczące ustaleń w przedmiocie sprawstwa i winy T. M. S., które mogłyby determinować ewentualne rozważenie

zastosowania środków nieizolacyjnych lub w ogóle odstąpienia od stosowania środków zapobiegawczych.

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w części dyspozytywnej postanowienia.